2025/1799

9.9.2025 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2025/1799 НА СЪВЕТА

от 8 август 2025 година

за установяване на задоволително изпълнение на условията за изплащане на четвъртата вноска от подкрепата под формата на заем по линия на плана за Украйна в рамките на механизма за Украйна

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна ([1]), и по-специално член 26, параграф 4 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) По стълб I на механизма за Украйна (наричан по-нататък „механизмът“) на Украйна се предоставя финансова подкрепа в размер до 38 270 000 000 EUR за периода 2024—2027 г. под формата на безвъзмездна подкрепа и заем. Финансирането по стълб I се разпределя главно въз основа на плана за Украйна в рамките на механизма за Украйна (наричан по-нататък „планът“). В плана се определят програмата за реформи и инвестиции за Украйна, както и качествените и количествените стъпки, които са свързани с финансирането по стълб I на механизма.

(2) Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2024/792 Съветът прие Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 ([2]) за одобряване на оценката на плана. Графикът за мониторинг и изпълнение на плана, включително качествените и количествените стъпки, които са свързани с финансирането по стълб I на механизма, е определен в приложението към същото решение.

(3) Цялата сума на финансовите ресурси, предоставени за плана с Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета, възлиза на 32 270 000 000 EUR, от които 5 270 000 000 EUR под формата на безвъзмездна финансова подкрепа и до 27 000 000 000 EUR под формата на заем.

(4) В съответствие с членове 24 и 25 от Регламент (ЕС) 2024/792 на Украйна бяха изплатени 6 000 000 000 EUR като извънредно мостово финансиране и 1 890 000 000 EUR под формата на предварително финансиране, представляващо авансово плащане в размер на 7 % от подкрепата под формата на заем, която Украйна може да получи в рамките на плана.

(5) В съответствие с член 26, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/792 на Украйна бяха изплатени 11 939 263 363 EUR с първите три вноски по плана, от които 3 400 000 000 EUR под формата на безвъзмездна финансова подкрепа и 8 307 021 428 EUR под формата на заем. В съответствие със споразумението за заем, сключено между Съюза и Украйна съгласно член 22 от Регламент (ЕС) 2024/792, за приключване на предварителното финансиране на заема беше използвана сума в размер на 625 259 677 EUR от първите три вноски.

(6) В съответствие с член 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/792 на 6 юни 2025 г. Украйна подаде надлежно обосновано искане за плащане на част от четвъртата вноска от подкрепата под формата на заем в размер на 3 286 218 317 EUR. Към искането бяха приложени редица документи, с които се доказва задоволителното изпълнение на 13 количествени и качествени стъпки, както и всички други документи, изисквани съгласно член 12 от рамковото споразумение, член 5 от споразумението за финансиране и член 6 от споразумението за заем, сключени между Съюза и Украйна съгласно съответно членове 9, 10 и 22 от Регламент (ЕС) 2024/792.

([1]) ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета от 14 май 2024 г. за одобряване на оценката на плана за Украйна (ОВ L, 2024/1447, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(7) Тринадесетте стъпки са свързани с различни реформи, определени в плана в рамките на главите относно реформата на публичната администрация, управлението на публичните активи, човешкия капитал, децентрализацията и регионалната политика, хранително-вкусовия сектор, управлението на суровините от критично значение, цифровата трансформация и екологичния преход и опазването на околната среда. Законодателството относно възнагражденията на държавните служители, предучилищното образование, обществените консултации относно обществената политика, укрепването на капацитета за киберсигурност на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура, както и относно държавната политика в областта на климата влезе в сила. Приети бяха стратегия за развитие на украинската култура, план за действие за цифровизация на обществените услуги до 2026 г. и план за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове. Украйна също така прие пътна карта за разделяне на задълженията за обществени услуги (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, дългосрочен план за напоителната система, преработен план за разпределение и използване на радиочестотния спектър. Създаден беше също така обновен електронен кабинет за ползвателите на подпочвения слой.

(8) В съответствие с член 26, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/792 Комисията разгледа подробно искането на Украйна и даде положителна оценка на задоволителното изпълнение на 13 от 16-те стъпки, изисквани за четвъртата вноска, както е посочено в приложението към настоящото решение. Същата положителна оценка беше направена в контекста на изпълнението на плана. По-нататъшното привеждане в съответствие с достиженията на правото на Съюза ще бъде улеснено чрез процеса на присъединяване към ЕС.

(9) В Украйна няма отстъпление от мерките, свързани със стъпките, по които Украйна е постигнала задоволително изпълнение във връзка с предходните вноски по плана.

(10) Комисията прецени също така, че Украйна продължава да изпълнява предварителното условие за подкрепа от Съюза, посочено в член 5 от Регламент (ЕС) 2024/792. По-специално Украйна продължава да поддържа и зачита ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система и върховенството на закона, и да осигурява гаранции за зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, принадлежащи към малцинствата.

(11) Поради това с настоящото решение следва да се установи, че съответните условия за плащане на четвъртата вноска във връзка с 13 от общо 16-те мерки по плана са изпълнени в задоволителна степен.

(12) Като се има предвид трудната фискална ситуация, пред която е изправена Украйна, от изключително значение е средствата да бъдат изплатени възможно най-скоро. Предвид извънредния характер на ситуацията и с оглед ускоряване на процеса, настоящото решение следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* и да се прилага от датата на приемането му,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Установява се задоволителното изпълнение на съответните условия за частично плащане на четвъртата вноска от подкрепата под формата на заем в размер на 3 286 218 317 EUR, съобразно оценката, предоставена от Комисията в съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) 2024/792, приложена към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от датата на приемането му.

Съставено в Брюксел на 8 август 2025 година.

За Съвета

Председател

M. BJERRE

ПРИЛОЖЕНИЕ

Оценка на задоволителното изпълнение на стъпките, свързани с четвъртата вноска по плана за Украйна

РЕЗЮМЕ

В съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) на 6 юни 2025 г. Украйна подаде искане за частично плащане на четвъртата вноска по плана за Украйна. В подкрепа на искането за плащане Украйна предостави обосновка за задоволителното изпълнение на 13 стъпки, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета ([2]).

Въз основа на информацията, предоставена от Украйна, тринадесетте стъпки се считат за задоволително изпълнени.

Като част от **глава 1** относно реформата на публичната администрация влезе в сила законодателството за реформата на възнагражденията в държавната администрация.

Като част от **глава 6** относно управлението на публичните активи беше приета пътната карта за разделяне на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ.

Като част от **глава 7** относно човешкия капитал влезе в сила законодателството в областта на предучилищното образование и беше приета стратегията за развитие на украинската култура.

Като част от **глава 9** относно децентрализацията и регионалната политика влезе в сила законодателството за обществените консултации във връзка с публичните политики.

Като част от **глава 12** относно хранително-вкусовия сектор беше създадена и въведена автоматизирана система за публично наблюдение на поземлените отношения и беше приет дългосрочният план за напоителната система.

Като част от **глава 13** относно управлението на суровините от критично значение беше създаден и въведен обновен електронен кабинет на ползвателите на подпочвения слой.

Като част от **глава 14** относно цифровата трансформация влезе в сила законодателството за укрепване на киберсигурността и бяха приети плановете за действие за използването на радиочестотния спектър и за цифровизиране на обществените услуги.

Като част от **глава 15** относно екологичния преход и опазването на околната среда влезе в сила законодателството в областта на държавната политика в областта на климата и беше приет планът за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове.

([1]) Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна (ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета от 14 май 2024 г. за одобряване на оценката на плана за Украйна (ОВ L, 2024/1447, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Приложение към решението за изпълнение на Съвета https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492 _2024_ADD_1&qid=1716536456361

Стъпка 1.1

Наименование на стъпката: Влизане в сила на промените в законодателството за реформата на възнагражденията в държавната администрация
Свързана реформа/инвестиция: Реформа 1. Реформа на възнагражденията в държавната администрация
Финансирана чрез: заем
Контекст Изискването по отношение на стъпка 1.1, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното: *„Влизане в сила на законодателство (включително приемане на необходимите подзаконови и нормативни актове), което е в съответствие със съответните принципи на публичната администрация на ОИСР/SIGMA. В законодателството е поставено ударение върху следните основни области:* — *въвеждане на възнаграждение, основано на функционалната класификация на длъжностите;* — *ясно разделяне на заплатите на фиксирана или гарантирана част (не по-малко от 70 % годишно) и променлива част (не повече от 30 % годишно);* — *намаляване на добавката за стаж от 50 % на 30 %.“* Стъпка 1.1 е единствената стъпка при изпълнението на реформа 1 от глава 1 (Реформа на публичната администрация).
Предоставени доказателства 1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета; 2) копие от Закон на Украйна № 4282-IX *за изменение на някои закони на Украйна относно прилагането на единни подходи към възнагражденията на държавните служители въз основа на класификацията на длъжностите* от 4 юни 2025 г.; 3) копие от Постановление № 1109 на Кабинета на министрите на Украйна от 23 октомври 2025 г. *за подготовка за въвеждането на условия за възнагражденията на държавните служители въз основа на класификацията на длъжностите*; 4) копие от Постановление № 369 на Кабинета на министрите на Украйна от 1 април 2025 г., озаглавено *„Някои въпроси, свързани с класификацията на длъжностите в държавната администрация“*; 5) копие от Постановление № 668 на Кабинета на министрите на Украйна от 6 юни 2025 г. *за одобряване на процедурата за създаване на трудовия фонд на държавните служители в държавния орган*; 6) копие от Постановление № 1409 на Кабинета на министрите на Украйна от 29 декември 2023 г., озаглавено *„Въпросът за възнагражденията на държавните служители въз основа на класификацията на длъжностите през 2025 г.“*; 7) копие от Постановление № 667 на Кабинета на министрите от 6 юни 2025 г. *за изменение на Постановление № 1409 на Кабинета на министрите на Украйна от 29 декември 2023 г.*; 8) копие от Постановление № 419 на Кабинета на министрите на Украйна от 11 април 2025 г., озаглавено *„Някои въпроси, свързани с възнаграждението на държавните служители в апарата на законодателната власт“*; 9) копие от Заповед № 128 на председателя на Върховната рада на Украйна от 31 януари 2025 г., озаглавена *„Каталог на типичните длъжности за държавни служители в секретариата на Върховната рада на Украйна“*; 10) копие от Постановление № 414 на Кабинета на министрите на Украйна от 15 юни 1994 г. *за видовете, размерите и реда за предоставяне на възнаграждения на граждани във връзка с работа, която осигурява достъп до държавни тайни.*

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 1.1.

Целта на реформа 1 от глава 1 (реформа на публичната администрация) е да бъде въведена прозрачна, справедлива и предвидима система за възнагражденията в държавната администрация в съответствие със съответните принципи на публичната администрация на ОИСР/SIGMA. За тази цел на 11 март 2025 г. Парламентът на Украйна прие Закон № 4282-IX, който беше подписан от президента на Украйна на 4 юни 2025 г. Законът влезе в сила на 1 април 2025 г., а съответното вторично законодателство беше прието до 6 юни 2025 г.

Със закона се установява задължителна система за функционална класификация на длъжностите за всяка конкретна длъжност в държавната администрация във всички държавни органи. Длъжностите са групирани в групи със споделена функционална насоченост, като всяка група е разделена на нива с различна сложност и отговорност.

Кабинетът на министрите одобрява национален каталог на типичните длъжности в държавната администрация и критериите за отнасяне на конкретните длъжности в него, като същевременно се публикува обвързваща методика. Всички държавни органи са длъжни да използват тази методика при съпоставянето на работните места в тях с каталога. Тази класификация на длъжностите е пряко свързана със заплащането, като официалните размери на заплатите се определят въз основа на каталога. Всяка длъжност се сравнява с еквивалентни роли в частния сектор на Украйна, а таблиците със заплати се актуализират ежегодно.

Със закона също така се ограничава променливият компонент на заплатата на всеки държавен служител до 30 % от месечната и годишната му заплата, като се гарантира, че фиксираният компонент ще бъде най-малко 70 % от месечната и годишната му заплата.

Накрая, със закона се въвежда ограничение на възнаграждението за стаж: 2 % от заплатата на държавния служител за всяка календарна година стаж на държавна служба, но не повече от 30 % от общата официална заплата.

Тези законодателни промени доведоха до привеждане на системата за възнагражденията в държавната администрация на Украйна в по-голямо съответствие с приложимите принципи на публичната администрация на ОИСР/SIGMA, по-специално с принцип 11: „Държавните служители са мотивирани, получават справедливо и конкурентно възнаграждение и имат добри условия на труд“.

В този принцип се постановява, че публичната администрация следва да *„насърчава равното заплащане за равен труд … чрез определяне на основната заплата въз основа на класификацията на длъжностите. Тя основава надбавките и другите обезщетения на обективни критерии, установени в закона, и гарантира, че няма никаква дискриминация при възнаграждението.“*

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 6.6

Наименование на стъпката: Приемане на пътна карта за разделяне на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 3. Разделяне на отчетите между задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 6.6, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„*Приемане и публикуване на пътната карта, в която са определени стъпките за задължително структурно разделяне на дейностите, свързани със ЗОУ, и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, за всички ДП, изпълняващи ЗОУ. Пътната карта се основава на установената текуща степен на възприемане на изискваните счетоводни подходи и в нея са включени оперативни стъпки за разделяне на отчетите за дружества, които са на различни етапи от прилагането на изискваните промени. В пътната карта е описано по какъв начин ще бъде извършено разделянето на отчетите между дейностите, свързани със ЗОУ, и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, във всички водещи ключови ДП, одобрени с протоколно решение на Кабинета на министрите.*“

Стъпка 6.6 е първата от трите стъпки при изпълнението на реформа 3 от глава 6 (Управление на публичните активи). Последвана е от стъпка 6.7 (която трябва да бъде изпълнена през третото тримесечие на 2025 г.) относно влизането в сила на законодателните промени, посочени в пътната карта, и от стъпка 6.8 (която трябва да бъде изпълнена през четвъртото тримесечие на 2027 г.) относно представянето на независим одитен доклад относно структурното разделяне на отчетите в ДП, участващи в ЗОУ.

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие на Заповед № 308-р на Кабинета на министрите от 4 април 2025 г. *за одобряване на план за действие за разделяне на отчетите между дейностите, свързани със задължения за извършване на обществена услуга, и другите дейности в държавните предприятия, на които са възложени задължения за извършване на обществена услуга*;

3) копие на П*лана за действие за разделяне на отчетите между дейностите, свързани със задължения за извършване на обществена услуга, и другите дейности в държавните предприятия, на които са възложени задължения за извършване на обществена услуга*, в приложение към Заповед № 308-р на Кабинета на министрите от 4 април 2025 г., публикувана тук: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-shchodo-rozmezhuvannia-diialnosti-subiektiv-hospodariuvannia-derzhavnoho-sektoru-ekonomiky-308r-040425.

4) копие на Решение № 122 на Кабинета на министрите от 29 ноември 2024 г. *относно списъка на 33-те най-големи държавни предприятия, които са останали държавна собственост*.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 6.6.

Целта на реформа 3 от глава 6 (Управление на публичните активи) е да се осигурят по-справедливи условия за конкуренция и да се постигне по-нататъшно сближаване с достиженията на правото на ЕС чрез разделяне на отчетите между дейностите, свързани със задължения за извършване на обществена услуга (ЗОУ), и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия (ДП). За тази цел Кабинетът на министрите на Украйна прие и публикува план за действие за разделяне на отчетите в ДП, изпълняващи ЗОУ, под формата на Заповед № 308-р от 4 април 2025 г.

С плана за действие се въвежда хоризонтално определение на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ), което да се прилага както за държавни предприятия, така и за частни дружества, осъществяващи дейност в различни икономически сектори, в това число енергетика, транспорт и пощенски услуги. Това определение е в съответствие с определението за ЗОУ, установено в Политиката за държавна собственост на Украйна, приета през ноември 2024 г., и включва понятието за услуги от общ икономически интерес (УОИИ).

Очаква се това определение да бъде транспонирано в първичното законодателство до третото тримесечие на 2025 г. като част от предстоящите резултати в рамките на плана за Украйна. Като цяло в плана за действие са определени законодателните промени, необходими за прилагане на разделянето на отчетите, в това число правно задължение ДП, участващи в ЗОУ, да разделят отчетите си.

В допълнение към законодателните промени в плана за действие са очертани конкретни оперативни стъпки за разделянето на отчетите от ДП до 2027 г. Тези стъпки включват изискването ДП да анализират приходите, разходите, активите и пасивите, свързани със ЗОУ и с търговски дейности.

Освен това ДП трябва да публикуват на уебсайтовете си списък със ЗОУ, извършването на които им е поверено. Тези оперативни стъпки се прилагат за всички ДП, участващи в ЗОУ, по-специално за 33-те най-големи държавни предприятия, посочени в Решение № 122 на Министерския съвет от 29 декември 2024 г.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 7.2

Наименование на стъпката: Влизане в сила на законодателството в областта на предучилищното образование

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 2. Подобрено предучилищно образование

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 7.2, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„*Влизане в сила на Закона на Украйна за предучилищното образование в съответствие с препоръката на Съвета от 22 май 2019 г. за висококачествени системи за образование в ранна детска възраст. В закона е поставено ударение върху следните основни области:*

— *гаранции за достъпа до предучилищно образование за деца в ранна детска и предучилищна възраст;*

— *справедливи правила за функционирането на образователните институции на пазара на образователни услуги в областта на предучилищното образование;*

— *достойни условия на труд за работещите в областта на предучилищното образование;*

— *правилата за функционирането на гъвкава и ефективна мрежа от доставчици на предучилищно образование.*“

Стъпка 7.2 е единствената стъпка при изпълнението на реформа 2 от глава 7 (Човешки капитал).

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие от Закон № 3788-IX на Украйна *за предучилищното образование* от 6 юни 2024 г.;

3) копие от Закон № 4059-IX на Украйна *за бюджета за 2025 г.* от 19 ноември 2024 г., с който се изменя датата на влизане в сила на Закон № 3788-IX.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 7.2.

Целта на реформа 2 от глава 7 (Човешки капитал) е да се осигури достъп до качествено предучилищно образование с цел да се увеличи участието на жените с деца в предучилищна възраст на пазара на труда. За тази цел на 6 юни 2024 г. парламентът на Украйна прие Закон № 3788-IX за предучилищното образование. Този закон, изменен с член 31, параграф 2 от Закон № 4059-IX, влезе в сила на 1 януари 2025 г.

Един от основните принципи на закона е достъпността, с което се гарантира, че образованието в ранна детска възраст и предучилищното образование са достъпни за децата независимо от тяхното местонахождение и равнище на доходите. Безплатно предучилищно образование ще бъде предоставяно в държавни и общински институции на всяко дете, независимо от статуса му.

За да се подобри достъпността, в закона са очертани ключови съображения за различните участници и органи, участващи в предоставянето на предучилищно образование, в това число за държавните органи, органите на местното управление и управителите на институции за предучилищно образование. Те са свързани с териториалната достъпност, близостта и адекватността на сградите за предоставяне на образователни услуги.

Със закона се въвежда обща рамка за регулиране на системата на предучилищното образование и се създават равнопоставени условия на конкуренция между различните осъществяващи дейност органи, като се определят правните, организационните и икономическите принципи на системата. Тези нови правила се прилагат за всички органи (публични и частни), предоставящи услуги за предучилищно образование. На централно равнище правителството е длъжно да разработи национални стандарти за предучилищно образование. На местно равнище всяка институция за предучилищно образование ще разработва образователни програми, в които се зачитат националните стандарти и които съответстват на тези стандарти. За да се наблюдава качеството на системата на предучилищното образование и да се гарантира, че тя отговаря на националните стандарти, със закона се установяват вътрешна и външна система за осигуряване на качеството.

Със закона се подобряват условията на труд за всички наети лица в сектора на предучилищното образование, като са включени разпоредби, уреждащи отношенията между персонала и ръководителите на институциите. В закона се регулира работното време с цел да се намали натовареността на педагогическия персонал. Освен това се създава възможността ръководителите на предучилищното образование да предоставят на своите служители заплати и парични възнаграждения, по-високи от определените на централно равнище суми.

В закона се определят ясни отговорности, права и задължения на доставчиците на предучилищно образование. С цел да се насърчат обменът и мрежите, институциите за предучилищно образование имат възможност да създават съвместни педагогически съвети, в които участва педагогически персонал от различни институции. Със закона също така се насърчава и поощрява сътрудничеството между доставчиците на предучилищно образование в Украйна и тези в чужбина.

Като цяло законът за предучилищното образование е в съответствие с общите принципи на препоръката на Съвета за висококачествени системи за образование в ранна детска възраст. Това включва общата цел на закона за създаване на правна рамка за регулиране на предучилищното образование в Украйна, както и целта за подобряване на достъпността, финансовата достъпност и приобщаващия характер на услугите за образование и грижи в ранна детска възраст.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 7.11

Наименование на стъпката: Приемане на стратегията за развитие на украинската култура

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 9. Подобрено културно развитие

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 7.11, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„Приемане на заповед на Кабинета на министрите за одобряване на стратегията за развитие на украинската култура. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области:

— *опазване, защита и популяризиране на културното наследство и културните ценности на украинския народ като неразделна част от общото европейско културно пространство, опазване на националната памет;*

— *предоставяне на висококачествени и достъпни услуги в областта на културата и възможности за творческа самореализация на хората;*

— *изграждане на капацитета на украинските културни институции за подобряване на достъпността, споделяне на най-добрите практики за културно участие и укрепване на международните културни връзки;*

— *подкрепа за сектора на творческите индустрии като двигател на социалните иновации и заетостта, повишаване на институционалния капацитет на творческите индустрии.“*

Стъпка 7.11 е единствената стъпка при изпълнението на реформа 9 от глава 7 (Човешки капитал).

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие от Постановление № 293-р на Кабинета на министрите от 28 март 2025 г. *за одобряване на стратегията за развитие на културата в Украйна за периода 2025—2030 г.*;

3) копие от *Стратегия за развитие на културата в Украйна за периода 2025—2030 г.* в приложение към Постановление № 293-р от 28 март 2025 г.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 7.11.

Целта на реформа 9 от глава 7 (Човешки капитал) е да се популяризира културното наследство на Украйна. За тази цел със Заповед № 293-р от 28 март 2025 г. беше приета стратегията за развитие на украинската култура за периода до 2030 г.

В стратегията са определени целите и свързаните с тях мерки за развитието на украинската култура до 2030 г. Стратегическите цели са: i) защита, опазване и популяризиране на културното наследство и културните ценности на украинския народ, ii) укрепване на човешкия капитал чрез подобрени културни услуги, iii) увеличаване на институционалния капацитет на секторите на културната и творческата индустрия и iv) по-нататъшно интегриране на украинската култура в европейските и световните културни процеси.

С цел да се защити, съхрани и популяризира културното наследство, в стратегията са включени мерки за подобряване на управлението на културното наследство по отношение както на материалните (движими и недвижими), така и на нематериалните културни ценности.

Тези мерки включват преглед на регулаторната рамка за опазване на културното наследство, въвеждане на ефективна система за оценка на загубите и риска за културните ценности, и подобряване на процеса на евакуация на музейните колекции в случай на заплахи за сигурността.

Допълнителните мерки включват разработване на модерна цифрова инфраструктура за документиране на материалното и нематериалното културно наследство, подобряване на методите за реставрация на недвижими културни ценности, повредени или унищожени по време на военните действия, интегриране на културни практики в образованието, за да се осигури опазването на националната памет, и въвеждане на образователни програми за специалисти в областта на културното наследство.

С цел да се укрепи човешкият капитал, в стратегията са предвидени мерки за увеличаване на качеството на културните услуги и насърчаване на творческата самореализация на хората. Тези мерки са насочени към разширяване на достъпността на висококачествените културни услуги на украински език чрез цифрови технологии, улесняване на достъпа до финансиране на проекти в творческия сектор, създаване на специални програми за обучение в подкрепа на творческото предприемачество и повишаване на осведомеността относно правата на интелектуална собственост върху творческите продукти.

С цел да се подобри институционалният капацитет в сектора на културата, в стратегията са включени мерки за преглед на ефективността на системите за управление и финансиране на културните институции, подобряване на достъпа им до цифрови услуги и насърчаване на междусекторни партньорства.

В стратегията са предвидени и мерки за по-нататъшно интегриране на украинската култура на европейско и международно равнище. Това включва насърчаване на сътрудничеството с културни институции в партньорски държави чрез програми за обмен и съфинансиране на творчески продукти, разширяване на присъствието на украински участници в творческата индустрия на международните пазари и осигуряване на активното участие на Украйна в дейностите на международни организации в културния и творческия сектор, например чрез програма „Творческа Европа“.

Накрая, мерките за подкрепа на сектора на творческите индустрии включват преглед на системата за професионални квалификации и насърчаване на съвременното изкуство като двигател на социалните иновации чрез по-добър достъп до финансиране за проекти на съвременното изкуство на национално и местно равнище.

Мерките са насочени и към подобряване на капацитета, управлението и системите за финансиране на основните украински публични институции в творческия сектор, като например Украинската държавна филмова агенция и Украинския институт на книгата.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 9.4

Наименование на стъпката: Влизане в сила на законодателството за обществените консултации във връзка с публичните политики, с отложено прилагане
Свързана реформа/инвестиция: Реформа 2. Увеличено участие на гражданите в процеса на вземане на решения на местно равнище
Финансирана чрез: заем
Контекст Изискването по отношение на стъпка 9.4, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното: *„Влизане в сила на Закона на Украйна за обществените консултации и прилагането му в срок от 12 месеца от датата на прекратяване или премахване на военното положение в Украйна. Със закона ще бъде въведен правен механизъм за обществени консултации при формулирането и прилагането на публичната политика, засягаща въпроси от местно значение, който ще създаде предпоставки за последователно, ефективно и ефикасно разработване на политики и вземане на решения.“* Стъпка 9.4 е единствената стъпка при изпълнението на реформа 2 от глава 9 (Децентрализация и регионална политика).
Предоставени доказателства 1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета; 2) копие от Закон № 3841-IX на Украйна *за обществените консултации* от 20 юни 2024 г.
Анализ Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 9.4. Целта на реформа 2 от глава 9 (Децентрализация и регионална политика) е да се увеличат ангажираността на гражданите и активното им участие в процесите на вземане на решения на местно равнище. За тази цел Законът за обществените консултации влезе в сила на 20 юни 2024 г. и ще бъде приложен в срок от 12 месеца от датата на прекратяване или премахване на военното положение в Украйна. Със закона се установява правният механизъм за обществени консултации i) за разработването, формулирането и прилагането на държавна политика; ii) за решаването на въпроси от местно значение чрез програмни документи; и iii) за разработването на правни актове. В закона се определят органите, които са задължени да провеждат обществени консултации, общите принципи, от които следва да се ръководи процесът, и списъкът с изключения от това задължение. В допълнение към това в закона се описват процедурите, които следва да се прилагат за провеждането на обществени консултации, в това число форматите, в които следва да се провеждат консултациите, минималните срокове за участие на обществеността и специалната процедура, която се прилага за консултациите, провеждани от Парламента на Украйна. Със закона също така се установяват изискванията за мониторинг, докладване и разпространение на предоставените данни и материали и на резултатите от обществените консултации.
Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 12.3

Наименование на стъпката: Създаване на автоматизирана система за публично наблюдение на поземлените отношения
Свързана реформа/инвестиция: Реформа 2. Осигуряване на функциониращ пазар на земя
Финансирана чрез: заем
Контекст Изискването по отношение на стъпка 12.3, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното: *„Въведена е в експлоатация автоматизирана система за публично наблюдение на поземлените отношения, която функционира в рамките на поддържането на държавния поземлен кадастър. Въведена е в експлоатация географска информационна система за масова оценка на земята като част от софтуера на държавния поземлен кадастър.“* Стъпка 12.3 е единствената стъпка при изпълнението на реформа 2 от глава 12 (Хранително-вкусов сектор).
Предоставени доказателства 1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета; 2) копие от Постановление № 474 на Кабинета на министрите от 12 май 2023 г. *за публично наблюдение на поземлените отношения*; 3) копие от *Процедура за провеждане на публично наблюдение на поземлените отношения и наблюдение на пазара на земя като част от нея* в приложение към Постановление № 474 от 12 май 2023 г; 4) копие от Заповед № 120 на Държавния геокадастър от 31 март 2025 г. *за одобряване на списъка с данни за резултатите от публичното наблюдение на поземлените отношения*; 5) копие от *Списък с данни за резултатите от публичното наблюдение на поземлените отношения, подлежащи на оповестяване,* в приложение към Заповед № 120 от 31 март 2025 г.; 6) хипервръзка към уебсайта на системата за публично наблюдение на поземлените отношения: https://monitoring.land.gov.ua/; 7) копие от Постановление № 1078 на Кабинета на министрите от 13 октомври 2023 г., озаглавено *„Някои въпроси при изпълнението на пилотния проект за масова оценка на земята“*; 8) копие от *Процедура за изпълнението на пилотния проект за извършване на масова оценка на земята* в приложение към Постановление № 1078 от 13 октомври 2023 г.; 9) копие от Заповед № 121 на Държавния геокадастър от 31 март 2025 г. *за публикуване на резултатите от пилотния проект за масова оценка на земята*; 10) връзка и временни данни за вход в уебсайта на „Географска информационна система за масова оценка на земята“ https://e.land.gov.ua/services.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 12.3.

Целта на реформа 2 от глава 12 (Хранително-вкусова промишленост) е да се подобри функциониращият пазар на земя. За тази цел са въведени в експлоатация автоматизирана система за публично наблюдение на поземлените отношения и географска информационна система за масова оценка на земята.

Взаимодействието на двете системи с други съществуващи държавни информационни системи допълнително подобрява механизмите за контрол и вземане на решения в областта на поземлените отношения. Двете системи позволяват определянето на цените на сделките във връзка с поземлени отношения (покупка, отдаване и преотдаване на земя под наем) и полагат основите за по-нататъшно усъвършенстване на данъчната система в съответствие със световните практики за данъчно облагане на недвижимите имоти.

В Процедурата за провеждане на публично наблюдение на поземлените отношения и наблюдение на пазара на земя като част от нея (наричана по-долу „Процедурата за наблюдение на земята“), одобрена с Постановление № 474 на Кабинета на министрите от 12 май 2023 г. за публично наблюдение на поземлените отношения, се уточнява, че автоматизираната система за публично наблюдение на поземлените отношения позволява автоматизирано събиране, съхраняване, обобщаване и публикуване на информация за състоянието на поземлените отношения.

В съответствие с Процедурата за наблюдение на земята със Заповед № 120 на Държавния геокадастър от 31 март 2025 г. е одобрен списък с данни, които ще бъдат публикувани в обобщен вид (текст, графичен, картографски или табличен) в рамките на софтуера на автоматизираната система за публично наблюдение на поземлените отношения. Системата е достъпна чрез уебсайта: https://monitoring.land.gov.ua/. Основните функции на системата са публично достъпни. На регистрираните потребители се предоставят допълнителни функции.

Автоматизираната система за публично наблюдение на поземлените отношения е пусната в експлоатация, но ще бъде въвеждана поетапно. Към момента на оценката системата работеше в експериментална фаза на експлоатация, в реални условия, за да се проверят функциите и да се установят потенциални грешки или уязвимости.

В Процедурата за изпълнението на пилотния проект за извършване на масова оценка на земята, одобрена с Постановление № 1078 на Кабинета на министрите, озаглавено „Някои въпроси при изпълнението на пилотния проект за масова оценка на земята“, географската информационна система за масова оценка на земята е определена като инструмент за автоматизиране на процеса на извършване и актуализиране на оценки на земята за отделни поземлени парцели и за осигуряване на публичен достъп до резултатите. Съгласно процедурата също така се изисква географската информационна система да бъде интегрирана със софтуера на държавния поземлен кадастър.

Със Заповед № 121 на Държавния геокадастър от 31 март 2025 г. за публикуване на резултатите от пилотния проект за масова оценка на земята се разрешава публикуването на уебсайта на Държавния геокадастър на последните резултати от масовата оценка на земеделски земи, основана на регресионен модел. Географската информационна система за масова оценка на земята е достъпна чрез уебсайта на Държавния геокадастър: https://e.land.gov.ua/services.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 12.7

Наименование на стъпката: Приемане на дългосрочния план за напоителната система

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 5. Дългосрочно развитие на напоителната система с цел повишаване на издръжливостта на сектора спрямо изменението на климата

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 12.7, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„Приемане на дългосрочния план за развитие на напоителната система.В плана е поставено ударение върху следните основни области:

— *приоритети в сектора на напояването въз основа на анализ на пълните икономически ползи;*

— *привеждане в съответствие със стратегията за водния сектор и принципите за основано на водните басейни управление на водите;*

— *посочване на необходимите публични и други инвестиции и необходимостта от допълнителна приватизация;*

— *измерението на управление/ръководство на сектора;*

— *екологичната оценка, която трябва да бъде извършена за всеки проект за възстановяване и строителство в съответствие с препоръките на ЕС относно оценката на въздействието върху околната среда, стратегическата екологична оценка и украинското законодателство в тази област.“*

Стъпка 12.7 е единствената стъпка при изпълнението на реформа 5 от глава 12 (Хранително-вкусов сектор).

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие от Заповед № 280-п на Кабинета на министрите от 25 март 2025 г. *за одобряване на дългосрочния план за развитие на напоителния комплекс на Украйна до 2050 г.*;

3) копие от *Дългосрочния план за развитие на напоителния комплекс на Украйна до 2050 г.* в приложение към Заповед № 280-п от 25 март 2025 г.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 12.7.

Целта на реформа 5 от глава 12 (Хранително-вкусов сектор) е да се осигури дългосрочно планиране на инфраструктурата за напояване по устойчив начин, за да се насърчи издръжливостта на сектора на хранително-вкусовата промишленост спрямо изменението на климата. За тази цел със Заповед № 280-п от 25 март 2025 г. Кабинетът на министрите прие Дългосрочния план за развитие на напоителния комплекс на Украйна до 2050 г. (наричан по-долу „Планът“).

В плана са определени ключовите приоритети в сектора на напояването въз основа на анализ на пълните икономически ползи от него. В него е определена насоката за развитие на напоителната инфраструктура до 2050 г., с цели и дейности за първия етап на изпълнение до 2030 г. Вниманието в този начален етап ще бъде съсредоточено върху пилотни проекти в Одеска, Николаевска и Запорожка области.

В плана са включени и дейности за насърчаване на устойчивото земеделие и смекчаване на въздействието на изменението на климата. В него се оценяват икономическите ползи от първата фаза на изпълнение в три основни области: приходи в размер на 2 371,6 милиона гривни (приблизително 51,3 милиона евро) в резултат на увеличени добиви от допълнително напоявани земи; икономии в размер на 587,5 милиона гривни (приблизително 12,7 милиона евро) в резултат на намаляване на загубите на вода и икономии в размер на 445 милиона гривни (приблизително 9,6 милиона евро) в резултат на икономия на енергия в помпените станции.

Планът е съобразен със Стратегията за водите на Украйна за периода до 2050 г., одобрена от Кабинета на министрите през 2022 г., и с принципите за основано на водните басейни управление на водите. Развитието на инфраструктурата за напояване ще се извършва в съответствие с плановете за управление на речните басейни, като се осигури опазването на водните ресурси.

В плана е подчертана необходимостта от публични и други инвестиции и от допълнителна приватизация. За изпълнението на плана ще са необходими инвестиции в размер на 4 644,3 милиона гривни (приблизително 100,5 милиона евро). Предварителните оценки на плана показват, че ще са необходими още 24 360,9 милиона гривни (приблизително 527,2 милиона евро) от международни финансови институции и частни инвеститори за развитие на инфраструктурата за допълнително пречистване.

В плана се предвижда основните инфраструктурни съоръжения да останат държавна собственост и да се управляват от държавата, в обществен интерес. Предвижда се също така 60 % от регионалните напоителни системи и 100 % от местните напоителни системи да бъдат прехвърлени на организации на ползвателите на вода или частни собственици. Това ще даде възможност на земеделските производители да инвестират самостоятелно в инфраструктура за напояване. Подготовката за приватизация на помпените станции ще приключи до 2030 г.

Планът е съсредоточен върху подобряване на структурата за администриране и управление на напоителния сектор. Инфраструктурата за напояване ще се управлява като единна, технологично интегрирана система, съобразена с екологичните ограничения. Функциите за управление на водите ще бъдат отделени от функциите на инфраструктурата за напояване.

В плана се предвижда създаването на организации на ползвателите на вода с по-силна роля в управлението на сектора. В него са включени и мерки за повишаване на капацитета на органите на местното самоуправление, местните държавни администрации и земеделските производители при управлението на напоителните системи и при внедряването на съвременни технологии в напоителния сектор.

Ежегодно ще се провежда национално наблюдение на изпълнението на плана, а цялостен преглед на неговите цели и приоритети ще се извършва на всеки пет години.

Ще се извършват екологични оценки на проектите за възстановяване и строителство в съответствие с препоръките на ЕС в тази област, като планът ще се изпълнява в съответствие със законите на Украйна за стратегическата екологична оценка и за оценката на въздействието върху околната среда.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 13.5

Наименование на стъпката: Създаване на обновен електронен кабинет на ползвателите на подпочвения слой

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 2. Подобрени административни процедури

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 13.5, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„*Функционира обновен електронен кабинет [обновена електронна кутия] на ползвателите на подпочвения слой с допълнителни функции за достъп до държавния регистър на специалните разрешения за ползване на подпочвения слой, с който се осигурява възможност за заявяване и получаване на електронни лицензии (извлечение от регистъра) и се предоставя достъп до цифрови геоложки данни.*“

Стъпка 13.5 е първата от трите стъпки при изпълнението на реформа 2 от глава 13 (Управление на суровините от критично значение). Последвана е от стъпка 13.3 (която трябва да бъде изпълнена до второто тримесечие на 2025 г.) относно публикуването на пакет от инвестиционни проекти за добив на суровини от критично значение и от стъпка 13.4 (която трябва да бъде изпълнена до второто тримесечие на 2025 г.) относно стартирането на международни търгове за споразумение за споделяне на продукти, като се гарантира тяхната прозрачност.

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;
2) копие от Заповед № 602 на Държавната служба по геология и земни недра на Украйна от 26 декември 2024 г. *за въвеждане в пробна експлоатация на някои компоненти на единната държавна електронна географска информационна система за ползване на подпочвения слой*;
3) копие от Заповед № 109 на Държавната служба по геология и земни недра на Украйна от 1 април 2025 г. *за въвеждане в търговска експлоатация на държавния регистър за специални разрешения за ползване на подпочвения слой*;
4) копие от лиценза за използване на софтуерните продукти, на които са основани новите компоненти на единната държавна електронна географска информационна система;
5) копие от протокола за завършена работа;
6) хипервръзка към обновения електронен кабинет: https://nadra.gov.ua/entrance.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 13.5.

Целта на реформа 2 от глава 13 (Управление на суровините от критично значение) е да бъде оптимизирана процедурата и да бъде намалена административната тежест за потенциалните инвеститори. Основната цел е да се увеличат прозрачността, скоростта и ефективността на разходите за новите инвестиционни решения. За тази цел обновеният електронен кабинет (държавният регистър за специални разрешения за ползване на подпочвения слой) е пуснат за търговска употреба и е въведен в експлоатация със Заповед № 109 на Държавната служба по геология и земни недра на Украйна. Тя е достъпна на уебсайта на Държавната служба по геология и земни недра на Украйна: електронен кабинет на Държавния геоложки портал.

Обновеният електронен кабинет предоставя допълнителни функционалности за достъп до цифрови геоложки данни и позволява регистриране на информация за специални разрешения за ползване на подпочвения слой.

Регистърът включва информация за датата, срока на валидност и основанията за издаване на дадено специално разрешение за ползване на подпочвения слой, както и за всяко удължаване и изменение на това разрешение. В него се посочват също видът и целта на ползването на подпочвения слой, информация за обекта в подпочвения слой, източникът на финансиране на работата, която ще се извършва от ползвателя на подпочвения слой по време на ползването му (публични или частни средства), специални условия, данни за собствеността, информация за одобрението на разрешението и данни за споразумението за ползване на подпочвения слой или споразумението за споделяне на производството.

От 1 април 2025 г. се издава по електронен път специално разрешение за ползване на подпочвения слой (електронен лиценз) като извлечение от регистъра, което се генерира чрез електронния кабинет на единната географска информационна система, електронния кабинет на ползвателя на подпочвения слой и електронните кабинети на единната екологична платформа „ЕкоСистема“. Към момента на оценката информацията в извлечението от регистъра е актуална.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 14.1

Наименование на стъпката: Приемане на преразгледан план за разпределение и използване на радиочестотния спектър в Украйна

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 1. Сигурна и ефективна цифрова инфраструктура

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 14.1, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„*Приемане на постановление на Кабинета на министрите на Украйна за изменение на постановлението на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на плана за разпределение и използване на радиочестотния спектър в Украйна. В постановлението са определени радиотехнологиите, чието използване е разрешено в Украйна, заедно с радиочестотните ленти и радиоуслугите, на които те съответстват, както и условията за прекратяване на тяхното развитие и използване, и също така списъкът на перспективните радиотехнологии, които да бъдат внедрени в Украйна, заедно с радиочестотните ленти и радиоуслугите, на които те съответстват, както и условията за прилагането им в съответствие с достиженията на правото на ЕС.*“

Стъпка 14.1 е една от двете стъпки при изпълнението на реформа 1 от глава 14 (Бизнес среда). Тя се изпълнява успоредно със стъпка 14.2 (която също трябва да бъде изпълнена през първото тримесечие на 2025 г.) относно влизането в сила на законодателството за укрепване на капацитета за киберсигурност на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура.

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие от Постановление № 1253 на Кабинета на министрите от 1 ноември 2024 г. *за изменение на плана за разпределение и използване на радиочестотния спектър в Украйна.*

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 14.1.

Целта на реформа 1 от глава 14 (Цифрова трансформация) е да се засили киберсигурността в процеса на цифрова трансформация. За тази цел Кабинетът на министрите прие постановление, съдържащо преразгледан план за разпределение и използване на радиочестотния спектър. С приетото постановление се изменя Постановление № 1340 на Кабинета на министрите от 19 декември 2023 г. *за одобряване на плана за разпределение и използване на радиочестотния спектър в Украйна*.

С преразгледания план се определят радиотехнологиите, чието използване е разрешено в Украйна, като се посочват съответстващите радиочестотни ленти и услуги. В него също така се определят условията за прекратяване на тяхното развитие и използване, като същевременно се определя списък на перспективните радиотехнологии заедно с радиочестотните ленти и радиоуслугите, на които те съответстват, като по този начин се помага на Украйна да подобри телекомуникационната си среда в съответствие с достиженията на правото на ЕС.

Стратегическото съответствие на Украйна би следвало да насърчи по-нататъшните иновации в сектора на далекосъобщенията. Освен това приемането на изменения план е от решаващо значение за установяването на ефикасна политика в областта на радиочестотния спектър, насочена към намаляване на потенциалните смущения, повишаване на сигурността и оптимизиране на използването на наличните радиочестоти.

Като цяло това постановление помага на Украйна да постигне технологично равенство с ЕС, като по този начин ускори своята цифрова трансформация.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 14.2

Наименование на стъпката: Влизане в сила на законодателството за укрепване на капацитета за киберсигурност на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 1. Сигурна и ефективна цифрова инфраструктура

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 14.2, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„*Влизане в сила на съответните законодателни актове за привеждане в съответствие с рамката за МИС и МИС 2 (а именно Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148). В актовете е поставено ударение върху следните основни области:*

— *регламентиране на задължителното прилагане на мерки, насочени към създаване на подходяща правна рамка за прилагането на мерки за предотвратяване, разкриване и потискане на актове на агресия в киберпространството в контекста на войната на Руската федерация срещу Украйна;*

— *увеличаване на равнището на защита на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура срещу кибератаки;*

— *подобряване на регулаторната уредба в областта на киберсигурността и защитата на информацията, за да бъдат засилени способностите на националната система за киберсигурност за противодействие на киберзаплахи.*“

Стъпка 14.2 е втората и последна стъпка при изпълнението на реформа 1 от глава 14 (Цифрова трансформация). Тя се изпълнява успоредно със стъпка 14.1 (която също трябва да бъде изпълнена през първото тримесечие на 2025 г.) относно приемането на преразгледан план за разпределение и използване на радиочестотния спектър в Украйна.

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие от Закон № 4336-IX на Украйна от 27 март 2025 г. *за изменение на някои закони на Украйна за защита на информацията и защита на държавните информационни ресурси — обекти на критичната информационна инфраструктура*;

3) копие от Постановление № 447 на Кабинета на министрите от 28 март 2025 г. *за изменение на някои постановления на Кабинета на министрите на Украйна по отношение на киберсигурността на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура*;

4) копие от Протокола за изразяване на намерения от 28 май 2025 г. между Министерството на цифровата трансформация на Украйна, Държавната служба за специални комуникации и защита на информацията на Украйна и Националната комисия за държавно регулиране на електронните съобщения, радиочестотния спектър и предоставянето на пощенски услуги.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 14.2.

Целта на реформа 1 от глава 14 (Цифрова трансформация) е да се засили киберсигурността в процеса на цифрова трансформация. За тази цел Парламентът на Украйна прие Закон № 4336-IX на Украйна от 27 март 2025 г. за изменение на някои закони на Украйна за защита на информацията и защита на държавните информационни ресурси — обекти на критичната информационна инфраструктура. Законът влезе в сила на 18 април 2025 г.

Със закона се въвеждат мерки за киберсигурност въз основа на принципите на *Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (Директива МИС 2)*. Законът следва да подобри цялостния капацитет на националната система за киберсигурност за справяне с киберзаплахите и за намаляването им.

С него се създава устойчива и съгласувана национална рамка, насочена към предотвратяване, разкриване и противодействие на актове на кибератресия в контекста на нахлуването на Русия в Украйна. За тази цел със закона се създава национална система за обмен на информация относно киберинциденти, кибератаки и киберзаплахи. В закона се предвижда идентифициране на ключови заинтересовани страни, като например органи, управляващи критична инфраструктура и държавни информационни ресурси, и определяне на техните задължения.

В него също така се очертават отговорностите на екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност (ЕРИКС) и на компетентните органи по отношение на събирането, защитата и оповестяването на съответната информация. Освен това със закона се създава национална система за реагиране при инциденти с киберсигурността, като се определят ясни роли и отговорности на национално, секторно, регионално и функционално равнище, както и процедури за осигуряване на ефективна координация между тези участници.

Законът има за цел да се засили защитата на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура срещу кибератаки. С него се възлага въвеждането на система за откриване на уязвимости, по-специално за информационните и комуникационните системи (ИКС), които управляват държавните информационни ресурси или обслужват обекти на критичната инфраструктура. Тези мерки са създадени с цел да се подпомогне проактивното установяване и отстраняване на заплахи във всички технологични активи от съществено значение.

Със закона се въвежда реформа на регулаторния режим, уреждащ киберсигурността и защитата на информацията. Регулаторната рамка включва изисквания за киберсигурност и защита на информацията, както и процедури за прилагане на мерки за сигурност в ИКС, с които се обработват или държавна информация, или данни с ограничен достъп. Освен това в закона се определят общи изисквания за професионалната квалификация и проверката на миналото на персонала, изпълняващ функции по киберсигурност, особено на персонала, който управлява чувствителна или критична информация.

Със закона също така се налага прилагането на структурирани програми за обучение, редовни учения и целенасочени брифинги за специалистите по киберсигурност. Тези дейности за изграждане на капацитет обхващат лицата, натоварени с опазването на критична инфраструктура, и лицата, изпълняващи високопоставени функции в държавната администрация, като по този начин се гарантира високо ниво на готовност и издръжливост.

В описанието на реформа 1 от глава 14 (Цифрова трансформация) се посочва и приемането на законодателни актове, които проправят пътя към прилагане на инструментариума на ЕС за сигурност на 5G технологиите. За тази цел на 28 май 2025 г. беше приет Протокол за изразяване на намерения между компетентните органи. С протокола се създава структурирана пътна карта за започване на прилагането на препоръките на Европейската комисия за киберсигурността на 5G мрежите чрез установяване и оценка на настоящите и нововъзникващите рискове, привеждане на националното законодателство в съответствие с изискванията на ЕС и провеждане на консултации с Европейската комисия, Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA) и държавите членки.

С него се възлагат приемането на необходимите законодателни промени, определянето на доставчиците с висок риск със съответните ограничения за използване, както и публикуването на подробни насоки за операторите на електронни съобщения.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 14.3

Наименование на стъпката: Приемане на плана за действие за цифровизиране на обществените услуги до 2026 г.

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 2. Цифровизиране на обществените услуги

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 14.3, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„*Приемане на наредбата на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на плана за действие за цифровизиране на обществените услуги до 2026 г. В плана за действие е поставено ударение върху следните основни области:*

— *възстановяване;*

— *образование;*

— *здравно обслужване;*

— *услуги за ветераните;*

— *военнослужещи;*

— *митници;*

— *електронна социална сфера.*“

Стъпка 14.3 е първата от двете стъпки при изпълнението на реформа 2 от глава 14 (Цифрова трансформация). Последвана е от стъпка 14.4 (която трябва да бъде изпълнена до второто тримесечие на 2026 г.) относно влизането в сила на правния акт в подкрепа на схемите за електронна идентификация, който е в съответствие с Регламента относно електронната идентификация и удостоверителните услуги.

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие от Наредба № 263-п на Кабинета на министрите от 21 март 2025 г. *за одобряване на план за действие за преминаването на обществените услуги към електронен формат до 2026 г.*

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 14.3.

Целта на реформа 2 от глава 14 (Цифрова трансформация) е да се опрости взаимодействието между държавата и гражданите чрез цифровизиране на обществените услуги. За тази цел с Наредба № 263-п от 21 март 2025 г. Кабинетът на министрите одобри план за действие, в който е поставено ударение върху следните ключови области: възстановяване, образование, здравно обслужване, услуги за ветераните, военнослужещи, митници и електронна социална сфера. В плана за действие се предвижда преминаването на определени обществени услуги в тези ключови области към електронен формат до 2026 г.

По отношение на възстановяването планът за действие има за цел да се осигури достъп до информация относно увреждането на неимуществените права на физическите лица, като по този начин се увеличи ефективността. В областта на образованието с плана се въвежда електронно издаване на сертификати, с което се осигурява сигурно и достъпно признаване на образователните постижения. В областта на здравеопазването целта на плана е да се засили цифровизацията чрез прилагане на добри производствени практики за лекарствени продукти и чрез осигуряване на възможност за електронно издаване на лицензи за производство и продажба на лекарства.

В плана за действие е поставено ударение и върху подобряването на услугите за ветераните чрез улесняване на електронното обработване на статута на ветеран и на пенсиите за инвалидност. По отношение на военнослужещите в плана е включено цифрово управление на обезщетенията, като например жилищно настаняване и пенсии.

Освен това планът има за цел да бъдат рационализирани митническите процедури чрез електронно подаване и управление на лицензи и разрешителни.

Накрая, в социалната сфера в плана се набляга на цифровото предоставяне на основни услуги, като например онлайн регистрация и управление на правата на жилище.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 15.2

Наименование на стъпката: Влизане в сила на законодателството в областта на държавната политика в областта на климата

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 2. Политика в областта на климата

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 15.2, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„Влизане в сила на Закона на Украйна „за основните принципи на държавната политика в областта на климата“. В закона е поставено ударение върху следните основни области:

— *цели и основни принципи на държавната политика в областта на климата;*

— *ръководни органи в областта на изменението на климата;*

— *стратегическо планиране в областта на изменението на климата;*

— *механизми и инструменти за постигане на целите в областта на климата;*

— *национална рамка за проследяване на изпълнението на политиките и мерките и за прогнозиране в областта на изменението на климата;*

— *научно-експертен съвет по изменението на климата и опазването на озоновия слой;*

— *национална система за инвентаризация на антропогенните емисии по източници и на поглъщането по поглътители на парникови газове;*

— *международно сътрудничество в областта на изменението на климата.“*

Стъпка 15.2 е първата от трите стъпки при изпълнението на реформа 2 от глава 15 (Екологичен преход и опазване на околната среда). Последвана е от стъпка 15.4 (която трябва да бъде изпълнена до третото тримесечие на 2025 г.) относно приемането на втория национално определен принос на Украйна към Парижкото споразумение и от стъпка 15.3 (която трябва да бъде изпълнена до четвъртото тримесечие на 2025 г.) относно приемането на постановлението за Научно-експертния съвет по изменението на климата и опазването на озоновия слой.

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие от Закон № 3991-IX на Украйна *за основните принципи на държавната политика в областта на климата* от 30 октомври 2024 г.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 15.2.

Целта на реформа 2 от глава 15 (Екологичен преход и опазване на околната среда) е да бъде създадена структура за управление на климата, както и подходящ механизъм за разработване и прилагане на държавната политика в областта на изменението на климата в Украйна. За тази цел в държавната политика на Украйна в областта на климата, описана в Закон № 3991-IX, се определят ключовите механизми и цели за управлението във връзка с климата.

Държавната политика на Украйна в областта на климата има за цел да се постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г. с междинна цел за намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 65 % до 2030 г. в сравнение с нивата от 1990 г. Средносрочните амбиции включват намаляване на антропогенните емисии на парникови газове, увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници, намаляване на общата енергоемкост и развитие на технологии с ниски нива на въглеродни емисии. Дългосрочните цели, в съответствие с Парижкото споразумение, са съсредоточени върху ограничаването на повишаването на глобалната температура до значително под 2 °C, като активният стремеж е ограничаване на повишаването до 1,5 °C. В ръководните принципи на държавната политика на Украйна в областта на климата се набляга на равенството между половете, диференцираната отговорност и неутралността по отношение на климата. Допълнителни ключови принципи включват приоритизиране на енергийната ефективност и прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

Ключовите ръководни органи на държавната политика в областта на климата са Парламентът на Украйна, Кабинетът на министрите и специално определени централни органи на изпълнителната власт, като например научно-експертният съвет. Парламентът отговаря за определянето на основните принципи на държавната политика в областта на климата и за упражняването на парламентарен контрол върху нейното изпълнение. Това включва получаване на годишни доклади за напредъка от Кабинета на министрите.

С политиката се създава национална система, в която централните органи на изпълнителната власт ежегодно докладват на Кабинета на министрите за изпълнението на мерките за смекчаване и адаптиране към изменението на климата и резултатите от тях, като осигуряват съответствие с националните и международните задължения.

Научно-експертният съвет оценява ефективността и съответствието на тези политики, като предоставя прогнози, а резултатите от наблюдението се интегрират в правителствени доклади и се използват за коригиране на политиките, когато е необходимо.

Кабинетът на министрите е натоварен със задачата да приоритизира и изпълнява междусекторната държавна политика в областта на климата, да координира усилията на ресорните министерства и да публикува правни актове в подкрепа на политиката, като например приноса на Украйна към Парижкото споразумение.

Централните органи на изпълнителната власт са натоварени със задачата да формулират и изпълняват държавни политики в конкретните области, определени в държавната политика в областта на климата. Кабинетът на министрите трябва да актуализира Дългосрочната стратегия на Украйна за развитие с ниски въглеродни емисии на всеки пет години, за да осигури динамичен и адаптивен подход към изменението на климата.

Механизмите за постигане на целите в областта на климата включват фискални инструменти, предназначени да намалят емисиите на парникови газове, като например данъци, субсидии и стимули за внедряване на технологии с ниски нива на въглеродни емисии. Освен това се създават специфични механизми за подкрепа, за да се помогне на предприятията да намалят своите емисиите на парникови газове, включително финансова или техническа помощ за насърчаване на прехода към по-устойчива дейност.

Научно-експертният съвет оценява държавните политики спрямо целите и принципите на държавната политика в областта на климата. Той също така оценява ефективността на фискалните инструменти за смекчаване на изменението на климата.

Държавната политика на Украйна в областта на климата допълнително затвърждава вече съществуващата национална система за инвентаризация на емисиите и поглъщанията на парникови газове от правна гледна точка като процес, ръководен от централния орган на изпълнителната власт, отговарящ за опазването на околната среда, като осигурява прозрачност, точност и съответствие с международните стандарти.

В нея са предвидени годишни национални доклади за емисиите и поглъщанията, които се разработват и публикуват от този орган или от упълномощена институция и съдържат данни, предоставени от публични органи и предприятия.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително

Стъпка 15.5

Наименование на стъпката: Приемане на плана за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 3. Пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии

Финансирана чрез: заем

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 15.5, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е следното:

„*Приемане на постановлението на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на плана за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове. С приемането на плана за действие ще се осигури определянето на:*

— *етапи на изпълнението на СТЕ;*

— *времеви рамки на етапите;*

— *необходимата инфраструктура;*

— *организационни мерки.*“

Стъпка 15.5 е първата от двете стъпки при изпълнението на реформа 3 от глава 15 (Екологичен преход и опазване на околната среда). Последвана е от стъпка 15.6 (която трябва да бъде изпълнена до второто тримесечие на 2025 г.) относно възобновяването на прилагането на системата за задължителен мониторинг, докладване и проверка (MRV).

Предоставени доказателства

1) обобщаващ документ, в който надлежно е обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета;

2) копие от Разпореждане № 146-р на Кабинета на министрите от 21 февруари 2025 г. *за одобряване на плана за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове*.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 15.5.

Целта на реформа 3 от глава 15 (Екологичен преход и опазване на околната среда) е да се насърчи разработването на пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии. За тази цел планът за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове е стъпка към прилагането на пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии в Украйна.

В плана за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове в Украйна са очертани два основни етапа на изпълнение, за всеки от които са посочени конкретни задачи, времеви рамки, отговорности и актуална информация за напредъка. В подготвителния етап е поставено ударение върху консултации със заинтересованите страни и върху разработването и приемането на необходимото законодателство, като същевременно се подобрява техническата инфраструктура — по-специално системата за мониторинг, докладване и проверка, която е ключова предпоставка за системата за търговия с емисии (СТЕ).

Този етап включва изготвяне на първоначални законодателни предложения за СТЕ, които да бъдат приведени в съответствие с изискванията на ЕС, като се вземат предвид националните особености, както и създаване на речник на термините, определяне на отговорната институция за мониторинга и на орган по изпълнението.

Между 2025 г. и 2028 г. ще бъде разработен проект на закон за СТЕ, а от 2025 г. до 2027 г. ще бъдат въведени изменения в разпоредбите за мониторинг, докладване и проверка. Между 2026 г. и 2028 г. ще бъдат изготвени документи за методиката, в които се очертава рамката на СТЕ. Етапът на експлоатация включва пълното функциониране на системата, което ще започне не по-рано от три години след прекратяването или премахването на военното положение в Украйна.

В плана за действие се набляга на развитието на основната инфраструктура с цел да се осигури спазването на изискванията на ЕС. Това включва осигуряване на оперативното функциониране на системата за мониторинг, докладване и проверка в рамките на две години след прекратяването или премахването на военното положение, което предполага получаване на проверени данни за емисиите на парникови газове от всички обхванати инсталации.

В допълнение към това между 2025 г. и 2026 г. ще бъде създаден единен регистър, свързан със системата за мониторинг, докладване и проверка. В подкрепа на тези усилия през 2026 г. ще започнат програми за обучение. Целта на тези подобрения на инфраструктурата е да се улесни първият етап на експлоатация на СТЕ в Украйна до 2028 г. в съответствие с по-широките цели за систематично и ефикасно управление на емисиите.

Планът за действие съдържа няколко организационни мерки в подкрепа на неговото изпълнение. Тези мерки са насочени към насърчаване на приобщаваща и прозрачна платформа за взаимодействие със заинтересованите страни, като по този начин се осигурява принос на разнообразни гледни точки и експертен опит за развитието на системата. Освен това в плана за действие се набляга на непрекъснатото сътрудничество с ЕС, особено в контекста на процеса на присъединяване на Украйна към ЕС, за да се приведат усилията в съответствие със стандартите и практиките на ЕС.

Оценка на Комисията: изпълнена задоволително